

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Dubium III. De Ministro Baptismi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42545

§. 2. Nogn. Bonac. Dian. p. 2. t. 15. R. 46. di- 270.

cunt Sacerdotes tantum venialiter peccare, si formam proferant in lingua patria, & recte monet Gob. t. 2. n. 88. consultius esse, ut Parochi doceant obstetrics formulam baptizandi in lingua patria, quamvis enim possint latinè retinere, tamen facilius in latina turbabuntur, & errorem committent. Addit Gob. n. 169. Parochos mortaliter peccare, si non examinent obstetrics, an recte baptizare sciant, obstetrics autem sub mortali teneri addiscere modum baptizaadi, docent S. Anton. Henrig. Regin. aliique multi cum Aversa q. 67. l. 2. §. Teneri. Nec obstat, quod forte alii sint ad futuri, qui formam sciant, ideoque obstetrics videtur excusare Suar., cuius sententiam probabilem esse dicunt Dian. & Dicast. d. 2. n. 18. nam ipsæ ex officio tenentur adesse puerperis, non item alii, & sæpe occurrit occasio, quæ infans nascens de vita periclitetur.

De forma Græcorum, baptizatur (non, baptizetur) servus vel serva Christi in nomine &c. optimè discurrit Arcadius l. 1. c. 8., & ostendit utramque esse bonam, quamvis dicerent, baptizetur.

D U B I U M III.

De Ministro Baptismi.

A R T I C U L U S I.

Quis sit Minister Baptismi.

R Esp. Validè ministrat omnis hominatioⁿe^m 271.
utens, cujuscumque fidei vel infidelitatis,^m

N 4

Statas,

»Statūs aut sexūs : licet, tanquam Minister ordinarius & ex officio, Sacerdos habens iurisdictionem, aut commissiōnem, vel ex ejus commissione, Diaconus : In casu tamen extremæ necessitatis, omnis, qui potest validè, etiam facit licet, teneturque, ut proximo succurrat.
»Lay. l. s. t. 2 c. 7. Unde resolvet

» I. Non tantum Diaconus, sed nec Parochus, aut Episcopus, absque commissione extra suam Diœcesin, vel Parochiam, (vel intra eam alios) licet baptizat ; ideoque etiam peccant parentes, qui sine licentia sui Prælati alieno deferrunt prolem baptizandam, cum violentijs Parochi, Lay. l. c.

» II. Diaconus non tantum in extrema necessitate, sed etiam in alia notabili, baptizare potest : Et quidem cum solennitate, ex commissione Episcopi vel Parochi ; ut si v. g. ob multitudinem baptizandorum, aliudve grave impedimentum, id ipsi facere non possint. Lay. l. c.

» III. Cum in necessitate confertur Baptismus, servandus est ordo ; ita ut si adsit, & nos dicitur Sacerdos vel Diaconus, in reliquos prædat : Sic etiam Clericus laicum, vir mulierem, fideliis infidelem, nisi sorte inferior melius novit modum, ut solent obstetrics, (quæ prout examinari, & approbari debent a Pastoribus) vel alia justa causa sit, ut quia virum ad partem ingredi non decet. Quod si laicus baptizet præsente Sacerdote, & secundum quosdam, etiam præsente Diacono, censent esse mortale, quia id laico tantum competit ob defectum sacerdotis, qui sine iniuria Ordinis & Sacramenti, talem licentiam dare non potest. In reliquis,

per-

perversio illius ordinis est tantum veniale, præ-
terquam si ceram fidelis hereticus exhiberetur,
quod volunt esse mortale Ley. n. 4. Kon. "

ADDENDA.

Q. 47. Quid circa Ministrum sit praeterea nota- 272.
dum. R. seqq.

§. 1. Minister ordinarius est solus homo via-
tor, secundum dicta n. 50. Si tamen quis scire-
tur esse baptizatus a bono Anglo, vel Sancto ali-
quo, putant Angel. Sot. Gob. tr. 2. n. 158. non fo-
re rebaptizandum, quia presumendum esset,
tale Sacramentum esse iussu Dei collatum, &
ideo habendum pro rato, ut etiam notant S. Th.
Lugo aliquique cum eodem Gob. c. 1. n. 50.

§. 2. Non requiritur certa aetas ad Ministrum 273.
Baptismi, uti habet communis contra Abbat.,
qui putavit baptizantem debere esse 13. annis
adultiorem baptizato, ut sicuti est pater ejus spi-
ritualis, ita potuerit esse carnalis, sed ratio illa
nulla est, nam Parochus triginta annorum em-
nino licite baptizat Judæum centum annorum,
Gob. t. 2. n. 151.

§. 3. Quamvis baptizare non sit actus jurisdi- 274.
ctionis circa baptizandum, cum baptizandus
necdum sit subjectus Ecclesie, tamen est actus
habentis jurisdictionem circa fidibus, quibus ag-
gregandus est baptizandus, aggregatur enim il-
li Ecclesie, in qua baptizatur, hinc soli Parochio,
per se, competit baptizare in sua Parochia, Dicast.
d. 2. à n. 10. Unde quamvis Paulus III. singulis
de Societate IESU facultatem concedat mini-
strandi Pœnitentiam, Eucharistiam, aliaque ec-
clesiastica Sacra menta sine alicujus præjudicio,

N 5 non

non est tamen illis data facultas baptizandi, nequidem in terris infidelium, ubi fundatae sunt Ecclesiæ, hoc enim foret in præjudicium Episcoporum & Parochorum ibi existentium, Casstrom. tr. 19. p. 9. Si tamen proprii Parochi frequenter dissimulent, tum censetur tacite consentire; imò Hurt. & Gob. n. 132. putant sufficere ratificationem de futuro prudenter presumptam.

275. §. 4. Peregrini possunt sibi eligere locum Baptismi, ubi volunt, Barbos. Gob. n. 133. Quod si mulier pariat in pago alio, duabus aut tribus horis à domo sua distito, si vult, potest prolem baptizandam mittere ad Ecclesiam suam, potest tamen etiam ad alienam, ubi est, Gob. supra: In hoc tamen alieno pago proles non deberet à proprio, sed ab hujus pagi Parocco baptizari. Gob. n. 135.

276. §. 5. Absente Parocco potest quivis Sacerdos in necessitate, quamvis non extrema, fungi ejus officio, etiam soleniter, Vasq. Gob. n. 136. Ut autem Diacono committi possit Baptismus, etiam solennis, non requiritur nisi rationabilis causa, v. g. si Parochus non possit ob infirmitatem vel ob aliud justum impedimentum, & absit alius Sacerdos, Suav. Laym. Con. Disast. Gob. n. 137. Parochus verò Diaconus, & necdum Sacerdos potest jure ordinario, etiam solenniter baptizare. Gob. n. 139.

277. §. 6. Parenti prohibitum est baptizare propriam prolem legitimam, unde huic extra summam necessitatem præferenda est in baptizando mulier, Gob. t. 2. n. 142. & t. 7. n. 413. Quod si laicus extra necessitatem baptizet, etiam non so-

solenniter, videtur esse mortale, uti habent Suar. d. 31. f. 4. aliquique cum Dicast. d. 2. n. 20. & Aver- sa q. 67. f. 2. §. Quartò. contra Sot. & alios, quia in re gravi agit contra prohibitionem Ecclesie. Imò si non adsit, nisi Sacerdos censuratus, Say- rus l. 2. c. 2. n. 16. dicit hunc præferendum esse laico, quia necessitas dat omnibus habilitatem; sed oppositum probabilius dicunt Suar. Bonac. & alii, quia cum hic non detur tanta necessitas, pro- hibitio non cessat obligare censuratum, ut ab- stineat. Deniq; si infans needum totaliter egres- sus ex utero sit baptizandus, mulier præferenda est cuicunque viro, etiam proprio Parocho, sic enim exigit honestas, Platel. p. 5. n. 143. Et de Baptismo talis infantis plura dicentur à n. 291.

Græci aliqui putant solum Sacerdotem esse Ministrum Baptismi, quo absente permittunt in- fantem sias Baptismo emori, sed hunc errorem rectè confutat Arcadius l. 1. c. 1. ex ipsis Auctori- bus græcis, iterum ve c. 12. dub. 1.

Q. 48. An licitum sit deferre vel mittere infan- 278.
tem, ut baptizetur à Prædicante heretico. Rz. n. per se loquendo, quia peccat Minister indignus, si Sacra- mentum ministret, & peccat laicus, si ba- ptizet, uti constat ex haec tenus dictis, ergo qui mittendo vel deferendo infantem causa est, cur Prædicans, qui indignus & laicus est, baptizet, saltem ideo peccat, quia ejus peccato coopera- tur, petitque Sacramentum ab eo, qui hic & nunc non potest, nisi indignè ministrare.

Quæstio potissima est, an aliquando possit es- 279.
se justa causa, vel circumstantia excusans peri-
tionem ejusmodi Baptismi à Prædicante confe-
rendi, v. g. si sub gravissima poena alicubi pro-
hibi-

hibitum sit catholicis parentibus, ne proles suæ alio ferant baptizandas, quid facere possint vel debeat. Circa hunc casum,

§. 1. Suadent omnes, si mater advertat se vicinam partui, ut proficiscatur ad locum catholicum, ibique natam prolem catholicè baptizari faciat, & postea domum reversa, si possit sine incommodo, faciat prolem à Prædicante inscribi libro baptizatorum, per hoc enim nullam in to spiritualem potestam agnoscit, sed tantum adhibet cautelam pro habenda suo tempore refectione suscepti Baptismi.

280. §. 2. Si v. g. mater sit catholica, & pater a tholicus, qui velit infantem quocunque tandem loco natum post aliud tempus baptizari à suo Prædicante, Lef. in auct. V. Baptismus. Culu 1. dicit matrem posse facere, ut infans antea privatim baptizetur catholicè, etiam à muliere, si alius desit, quia mater habet ius ad talem Baptismum prolii suæ, maxime si esse diu expetandus Baptismus Prædicantis, cum periculo, ne moreretur infans: Putat tamen Verjuyst. 6. a. 6. patrem postea esse admosendum de Baptismo jam collato, ne secundâ vice baptizari faciat. Quod si esset justa ratio id reticendi, possit permitti secundus Baptismus. Quod si etiam parentes catholici non possent sine gravissimo in commodo talem præmium Baptismum manifestari, Arsdekin in resol. de hereticis. q. 30. dicit posse filere, ostendendo tamen, quod sibi non placet, si à Prædicante baptizetur. Si autem certò præviderent hoc futurum, Lugo de fide d. 14. l. 5. n. 164. dicit melius esse, ut infans priùs non baptizetur à catholico, quia videtur esse miserum,

malum , quod infans baptizatur ab heretico ,
quam quod rebaptizatur.

§. 3. Si supponemus casum , quod catholici 281 .
parentes sint gravissime puniendi , nisi infantem
positivè faciant vel petant baptizari à Prædicante ,
Leff. casu 1. Verj. suprà , Pignat. tom. 7. coſſ.
55. n. 2. dicunt id petere aut facere non posse :
Rationem dant 1. quia cum baptismus sit actus
religionis , petere baptismationem à Prædicante
taquam Ministro publico , est tacitè profiteri
illum esse verum Ministrum talis ceremonie &
Sacramenti ordinariè conferendi , hoc autem
profiteri nullo casu licitum est , stiam si morses-
set subeunda , inquit *Verj. 2. Quia Pignat. Con-*
sul. 41. refert declaratum esse à Clemente VIII. ,
non licere extra necessitatem extremam , nequi-
dem à schismaticis , recipere Sacra menta , quia
non est licitum cum illis communicare in sacris
ritibus , ergo multò minus ab hereticis .

Hæc sententia est quidem absolute tenuenda 282 .
tanquam vera , quia tam certum est in multis
locis , ubi sunt talia poenalia edicta , parentes ca-
tholicos facere deferri preles suas ad Prædicante s ,
uti habeo ex litteris & relatione Missiona-
riorum , sitque durum omnes ejusmodi catho-
licos damnare , vel eis negare Sacra menta , si id
cavere nolint , forte dici posset ad primam ratio-
nem , quod petere baptismationem in istis circum-
stantiis sit tantum profiteri , quod Prædicans sit
validus Minister Baptismi , qualis reversa est , &
ideo nunc illum requirat , quia cogitur , & aliter
evitare non potest injustam vexam . Quod Conf.
nam nullus catholicus aut etiam acatholicus in
circumstantia talis poenæ injunctæ judicabit ta-
lem

lem parentem velle per hoc agnoscere in Prædicante potestatem spiritualem , quia circumstantiæ coactionis simul loquuntur , & dicunt tantum requiri , tanquam validè potestem baptizare. Ad secundam , consequenter dicendum esset , non peti ab eo ceremonias , sed tantum permitti , ad eōque in eis non communicari; peti autem solum Baptismum pro tali necessitate, ut peti posset in necessitate extrema infantis , si nullus nisi Prædicans eum baptizare posset, quamvis prævideretur adjecturus ceremonias suas. Et in utroque casu maneret obligatio perendi à Sacerdote catholico suppleri ceremonias Ecclesie, ut fateretur Pignat. Conf. 55. n. 8.

Dices. Ergo etiam potero ob metum mortis eum calvinistis habentibus suam cœnam stare , & ore admittere panem à Prædicante. R. n. seq. tum quia certum mihi est , Prædicantem non esse , nequidem validum Ministrum cœns Domini ; tum etiam , quia omnes prudenter judicarent, me directè communicare in illa ceremonia cum illis : nec me juvaret contraria interna intentio , ut non juvat illum , qui ante idolum thus iujiceret igni , intendens se illo odore perficere.

Hæc dicta pro excusatione ejusmodi parentum catholicorum relinquo definienda sapientiore aliorum judicio.

ARTICULUS II.

An duo possint simul unum baptizare.

283. "R Esp. I. Si alter applicet materiam , alter formam, nullus erit Baptismus, quia dicens ab-

abluere, cum non abluat, formam habet fas
sam, etiam si usurpet Græcorum, baptizetur ser-
vus Christi, vel quæ putatur illi æquivalere, Bap-
tizet te Christus, subintelligitur enim, per me;
alioqui si excludatur persona Ministri, ut sensus
sit, Baptizet te Christus, & non ego, sive non
per me, forma nulla est. In casu tamen necessi-
tatis, posse sub conditione ita Baptismum con-
ferri, ut v. g. mutus formam nesciens ablueret,
cæcus autem formam pronuntiaret, docet
Hurt. a. 2. diff. 6. Additque debere talem clapsis
periculo iterum sub conditione baptizari. V.
Escob. Fill. t. 2. ca. 4. Dta. p. 5. t. 3. R. 26. ex Cha-
peauil. Marsil. &c. Bon. t. 1. de Bapt. d. 2. q. 2. p.
4. n. 23. Layman l. 5. t. 2. c. 7.

Resp. II. Si plures Ministri singuli abluant &
formam pronuntient, graviter peccant contra
ritum Ecclesiaz: De valore sic solet distingui, 1.
Si quilibet intendit baptizare dependenter ab
alio, ut causa particularis, invalidè baptizant, &
sive singuli dicant, Ego te baptizo; sive, Nos
te baptizamus, quia forma, cuius sensus cense-
tur esse absolute & independenter baptizare, &
non cobaptizare, est falsa 2. Si quisque, pec se-
intendat baptizare independenter ab alio, vali-
dè baptizat, quia omnia requisita ponit, ut pa-
ret à simili in Missa ordinationis, quā Sacerdo-
tes noviter ordinati simul consecrant cum E-
piscopo, dummodo simul eodem instanti for-
mam absolvant: si autem non simul absolvant,
in tantum consecrat vel baptizat, qui prius ab
solvit. V. Fill. n. 72. Bon. n. 25. Lay. t. 7.

Plura circa materiam hujus Art. videri pos-
sunt apud Aversam q. 67. f. 1.

D U-